

Straschill'ova grenčica iz zelenjave povzroči
moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce, vojake,
romarje itd.

44

kov napad, severno v gorenjem obrečju Latorcze in severno gorskog prelaza Ušok. Zapadno od tega prelaza nima nasprotnik, ki je tu ustavil svoje prodiranje, nobenih Karpatskih prehodov v svojih rokah.

V prostoru Gorlic in severo-vzhodno od Zalklincja smo povsodi odbili včerajšnje in tudi v pretekli noči nadaljevane srdite ruske napade. Ob Nidi je vladal mir. Dalje proti severu na prednje zavezniški napad.

Pred Przemyslom so dognali, da so bile ruske patrulje oblecene v avstro-ogrsko uniformo. Sovražni častniki in moštvo, ki se poslužujejo te nedopustne vojne zvijače, nimajo več pravice do ugodnosti mednarodnih zakonov in običajev.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Novoletni govor grofa Tisze.

Važne politične izjave ogrskega ministerskega predsednika.

Budimpešta, 1. januarja. (Kor. urad) Kakor običajno, je sprejel tudi letos na novega leta dan ministerski predsednik grof Tisza člane vladne stranke, ki so mu izrekli svoje čestitke. Na nagovor strankinoga predsednika grofa Khuena Hedervaryja je odgovoril grof Tisza v daljšem velepolitičnem govoru, katerega glavne misli so naslednje:

Proti monarhiji naperjene aspiracije južnega soseda in agresivnost ruske politike so zakrivile sedanjovo vojno. Nas zadene morda ta edina krivda, da smo bili preveč potrežljivi in da smo pripuščali, da so nam nevarne aspiracije vedno bolj naraščale. Ni res, da smo provzročili vojno za to, da se nam ne bi bilo treba čez par let vojevati pod neugodnejšimi okolnostmi. To vojno nam je marveč vslil sarajevski atentat.

Vojna je izbruhnila. Presestili smo sovražnike s svojim mogočnim nastopom in dokazali toliko življenske eneržije, da se je čudil cel svet. Seveda tudi mi smo doživeli presenečenja: sovražnik je takoj od začetka postavil v boj močnejše sile, kakor smo pričakovali. Poleg sijajnih zmag se je večkrat tudi pojavila vojna situacija, ki nam je preprečila sadove naših zmagovitih uspehov. Napredovali smo, pa moral smo se tudi umikati. Boj na severnem bojišču še vedno ni prinesel odločitve, akoravno smo si priborili šanse, ki nas navdajajo z upanjem v končni uspeh. Bolestna presenečenja tudi na južnem bojišču niso izostala. Naše čete so se morale iz Srbije umakniti. Dragi prijatelji, ne boli me toliko strategična neugodnost položaja — saj bodemo ta nedostatek skoraj zopet popravili — temveč boli me predvsem to, da je morala naša sijajna, z lovorjem zmage ovenčana armada, ki se je tako uspešno borila z odličnim, nadmočnim sovražnikom, ki je premagovala vse težkoče z bajno požrtvovanostjo, izgubiti v očeh sveta svojo slavo, ker se je od nje zahtevalo naravnost nadčloveške čine. Moje srce krvavi pri spominu na to krivico, če pomislim, da je usoda oropala našo armado na tako nepravičen način zasluženih sadov.

LISTEK.

(Po cenzuriranih poročilih).

Kdo steje ljudstva . . . Sedaj se nahajam v taborišču vjetnikov v S. V nedeljo, dne 15. novembra 1914 sta došla sem dva transporta vjetnikov. S prvim transportom je prišlo nad štiristo Francozov, skoraj sami starejši ljudje, z drugim je pa prišlo okoli petsto mož in sicer Iakov, Turkosov in Zuavov. Med njimi so bili tudi ranjeni, ki so jih pripeljali na dveh vozeh v taborišče. Večina vjetnikov je prispevala naravnost z bojišča (Niport-Dixmuiden). V pondeljek, dne 16., ob 9. je pripeljal poseben vlak 1000 Rusov, nekaj Francozov, med njimi dve ženi. Ženi nista v taborišču, marveč so ji oddali v civilne zapore, ker sta baje opravljali špionažo. Ta transport je prišel iz Lilla.

Sedaj je v taborišču 3100 vojnih vjetnikov in sicer naslednja ljudstva: Francozzi, Belgiji, Angleži, Rusi, Turki, Zuavi, Indi, afriški jezdeci in senegalski zamorci, razen teh je pa tudi mnogo civilnih vjetnikov.

Dalje je prišlo semkaj okoli 200 beguncov iz Izhodne Prusije z vsem imetkom; ti prebivajo v mestni teleodvadnicici. Možje, žene in otroci so nudili sliko gorja. Človeku srce groze zatrepeče, če vidi te obžalovanja

Toda mi nimamo nikakega povoda biti malodušni. Naši vojaki vršijo svojo dolžnost. Če bodemo vsi svoje dolžnosti tako izvrševali, kar kor armada, potem se monarhiji ne more ničesar zlega zgoditi.

Min. predsednik povdinja na to popolno solidarnost Nemčije in Avstrije v vseh vojaških in političnih vprašanjih. „Pred nekaj tedni sem se o tem osebno prepričal. Potoval sem v nemški glavni stan na inicijativo zunanjega ministra, ne zato, da bi odpravil bogve kakšne težkoče in nesoglasja, ali razrešil konkretna vprašanja, temveč, da se porazgovorim pri neprisiljenih stankih o vseh važnih vprašanjih, ki se tičejo vojne in dobe po vojni. Spoznal sem, da smo složni v vsem.“

Zaupanje v lastno moč in zaupanje v zavzema nas navdaja z največjimi nadami za božnost in nas utruje v veri, da bodemo še letos mogli zasigurati narodu vse blagre poštenega miru in dr. tudi to, da se bo nahajal v bodoče madžarski narod v močnejši, silnejši, lepši in boljši situaciji.

Na zunaj želimo ustvariti trajni mir, neodvisnost velikih in malih držav. Pa tudi na znotraj nam bodo dozoreli lepi sadovi. Madžarski narod je prebil izkušnjo s triumfom ter dokazal, da ima madžarska narodna država privlačno silo, ki združuje tudi vse ostale narode v državi. Vojna bo napravila madžarski narod večji in močnejši.

Dokazala je tudi moč dualizma. Zgodovina je že definitivno odločila vprašanje o strukturi monarhije. Njena sodba je pravomočna. Oui, ki bi se še sedaj vrnil k raznim centralističnim stremljenjem, bi bil občenevaren blaznež. Državnopravni boji nimajo v monarhiji nobenega prostora več.

Moji dragi, boj še ni končan. — Morda nas čaka še mnogo brdkosti, mnogo izkušenj. Toda navdaja me prepričanje, da usoda ne bo zapustila naroda, ki sebe samega zapušča. V tem velikem boju madžarskega naroda se zanašamo na božjo pomoč. Preci Bogu, da podeli našemu narodu še mnogo srečnejših novih let, kar so bila dosedanja.

Ruska pohlepnot.

Centralni evropski državi Avstro-Ogrska in Nemčija vujovjeta v sedanji vojni proti dvema največjima državama, ki ji je kdaj svet poznał. Niti svetovna država Aleksandra Velikega, ne rimske cesarstvo, ne država Karla V. ni imela toliko obsežnosti, ki jo imata vsaka zase Rusija in Anglija. Angleška svetovna država je vrhutega še za tretjino večja nego Rusija glede obsežnosti zemlje. Ozemlje Anglike je povečini v prekmorskih kolonijah in razmeroma le majhen del se ga nabaja v evropskem teritoriju, dočim tvori rusko veledržavo ogromno nerazkosano ozemlje. Seveda je tudi ta država vzrastla potom pridobitev. Kako se je razvijala ruska država, nam prav interesantno pojasnjuje v „Umschau“ dr. Ernst Schulze v številkah.

Okolo leta 1500. je bila tedanja Velika

vredne ljudi, ki so bežali pred Rusi z malim imetkom, ki so ga mogli vzeti v naglici s seboj.

Vjet kolega. V dunajskem »Neuer W. Tagblatt« pripoveduje Pavel Busson o zabavici, ki jo je imel štajerski črnovojnik z bradatim vjetjem ruskim vojakom. Ta je našemu črnovojniku ugaljal. Za tolmača je bil židovski vojak v ruski uniformi; razvil se je pa naslednji pogovor: Štajerc: »Vprašal ga, če ima otroke!« Tolmač: »Dva, pravi, da ima.« Štajerc: »In ali je čevljar!« Tolmač: »Da, čevljar je. Dovolite, na čem poznate to?« Štajerc: »Na palcu. In ali je kaj lačen?« Tolmač: »Lačen, gospod — vsi smo lačni.« Črnovojnik izvlečen kos papirja, v katerem je bilo nekoliko krakovske klobaste ter jo da vjetnikom, daši mu je bilo dragoceno imetje in več kot tri četrte pravkar prejetega kruha. Hoteč se utegniti zahvaljevanju, se je obrnil proč in godnjal samozavestno pred seboj: »Dva otroka ima in čevljar je tudi.«

Večer v Calaisu. Sven Elvestad, sotrudnik danskog liste »Politiken«, živahnno opisuje potovanje iz Londona v Calais. Že v svetovnem mestu Londonu se danes ne more otresti občutka, da zbuja nezaupanje, čim pa stopi na parnik, da bi se prepeljal preko Rokavovega kanala, se mu zdi, da ga obdaja kar ledeno-mrza atmosfera nezaupnosti.

kneževina Moskovska kontinentalna (celinska) država in ni bila posebno velika; mejila je samo pri Novgorodu na Belo morje. Ozemlje carstva je obsegalo potem ob smrti carja Ivana III. (1. 1505.) 2,300.000 kvadratnih kilometrov, ob smrti carja Petra (1725.) že 15,500.000, ob smrti carja Aleksandra I (1825.) 20,200.000 in sedaj (1914) obsega 23,300.000 kvadratnih kilometrov.

Celotno površje te veledržave se je torej v štirih stoletjih podešterilo. Samo v dobi od 1825. pa do 1890., ko se je Rusija najhitreje večala, je pridobila povprečno na leto 55.000 kvadratnih kilometrov nove zemlje, to je več nego petkratno ozemlje Kranjske! Vrhutega pa je Rusija prodala v tej dobi tudi Aljasko, ki so jo kupile leta 1867. Zedinjene države ameriške za 7.200.000 dollarjev. Ta dežela sama meri 1.400.000 kvadratnih kilometrov. Resnična pridobitev ozemlja je torej še toliko večja nego jo izkazujejo gorenja števila. V tem stoletju je naglo razširjanje ruske države ponehalo in sicer zaradi tega, ker je bilo mogoče osvojiti novo ozemlje ledalec od središča države. V poslednjih petindvajsetih letih, odkar je Rusija pridobila zadnje pokrajine v srednji Aziji, si ni prisvojila nobene dežele več. Če bi se sedanja vojna izteklala ugodno za Rusijo, bi se stvar takoj spremenila in bi se Rusija najbrž zopet povečala na škodo Turčije in morda tudi Avstro-Ogrske in Nemčije. Omenimo samo še, da se je prebivalstvo Rusije od leta 1772. do 1908. pomnožilo od 14 milijonov na 155 milijonov.

Hindenburgovo armadno povelje.

Berolin, 1. januarja. (Kor. urad) »Morgenpost« pričuje to-le dnevno povelje general-feldmaršala Hindenburga povodom Novega leta:

„Vojaki vzhodnje armade! Koncem leta mi je srčna potreba, da vam izrečem svojo najtoplejšo zahvalo in svoje polno priznanje za to, kar ste v sedaj potekom času storili pred sovražnikom. Kar ste preprečili na pomanjkanju pri silnih pohodih, kar ste dosegli v dolgih, težkih bojih, bo štela vojna zgodovina vseh časov vedno med največja dejanja.“

Dneve izpred Tannenberga in pri Mazurskih jezerih, izpred Opatova, Ivanograda in Varšave, izpred Vločlavka, Kutna in Lodza, pri Pilici, Bzuri in Ravki vam ni mogoče nikdar pozabiti. Z zahvalo Bogu, ki nam je dal moč za taka dejanja, in v trdnem zaupanju na nadaljnjo njegovo pomoč, hočemo stopiti v novo leto. Zvesti svoji vojaški prisegi, bomo vršili tudi še nadalje svojo dolžnost, da bo naši domovini zagotovljen časten mir. In sedaj krepko naprijek, kakor v letu 1914, tako tudi v letu 1915! Živel Njegovo Veličanstvo cesar in kralj, naš milostljivi vojni gospod! Hura!“

Avstrijsko poročilo od pondeljka.

K.B. Dunaj, 3. januarja. Uradno se razglasila:

3. januarja opoldne.

Komaj se je jel Danec zabavil s sotopnikom, švedskim pisateljem, pa se je že zdelo obema severnikoma, da ju venomer opazujejo. Vedno je bil zopet kdo v njiju bližini, največkrat neki francoski častnik, ki je navidez sicer malomarno gledal po sivi vodi v kanalu, a se večkrat ozrl s sovražno nezaupnostjo na potnika.

Na ladji je bilo na stotine mladih Belgijev, ki so učebali na Angleško, pa so sedaj hiteli zopet pod zastave svoje vojske, bolniške sestre, francoski vojaci. Mnogo jih je bilo med njimi izmučenih, bilo je tudi nekaj pijanov. Tupatani so zapeli nekaj kitic maršalje. Francoski častniki so mrzlo ogledovali in ocenjevali Belgijke. »V teh pogledih ni bilo pravega sočutja, niti priznanja za to, da se mladina brez domovine zopet vráta na vojno — samo opazovanje.« In Danec je najglobje občutil, kako huda je bila usoda teh Belgijev, ki tudi v najugodnejsem primirju ne morejo doseči nič več nego nekako neusmiljeno usmiljenje.

Megleni, na dež se pripravljajoči, žalostni novembarski dan je že do malo izginil, ko je ladja pristala v Calais. Vse pristaniško okrožje je strogo zaprto in samo straže vojake vidiva, ki se jim bližajo bajonet. Ladja vozi počasi mimo vrste velikih ladij z močno razsvetljenimi okni. Ladje za ranjence, da se okna z redčimi križi daleč vidijo. Po mračnih cestah pohajajo tropi radovednežev. Sljikovite postave Indov ali Afrikan-

Tagblatt", da se je francoski admiralni parnik "Courbet", katerega je v morski ožini Otranto v Jadranskem morju avstroogrski podmorski čoln "U XII" torpediral in dvakrat zadel, pred Valono potopil. Francoskega admirala in večino moštva so ostali parniki rešili.

Tudi se poroča, da se je potopil istotako francoski podmorski čoln "Bernoulli". Pri otoku Lagosta našli so njegovo telefonsko bojo.

Ta dva krasna uspeha sta za našo hrabro mornarico izredno častna. Pomisli se mora, da je naš podmorski čoln "U XII" napadel 16 velikih francoskih parnikov, in si je iz njih srede izbral ravno admiralni parnik in ga uničil.

Podmorski čoln "Bernoulli" je tako moderni francoski tip. Bil je 51·1 metrov dolg, 5 metrov širok in 3·1 metrov globok. Čoln je imel 7 torpednih cevi, eksplozivne motorje za 840 konjskih sil in hitrost 23·1 kilometrov nad vodo. Moštva je imel 24.

Francoski admiralni parnik "Courbet" bil je eden največjih in najmodernejših dreadnoughtov francoske mornarice. Zato je njegova izguba velikega pomena. Francosko-angleško brodovje doslej v Jadranskem morju ni doseglo prav nobenega uspeha; samo pa je v taki nevarnosti, da se mora skrivati pred malo, zasmehovano avstrijsko flotiljo!

Lepe turške zmage nad Rusi.

Rusi v Perziji popolnoma poraženi.

Konstantinopol, 2. januarja. — Uradno poročilo glavnega stana turških armad poroča:

Naši (turški) vojaki so včeraj mesto Ardaghān zavzeli.

Oddelek naših, v pokrajini Tšurukā nastopivših vojakov prišel je dne 28. decembra pri svojem napredovanju proti Ardaghānu zahodno tega mesta do ruskih vojakov, ki so bili nazaj vrženi. Pod poveljstvom generala Zāšen stojeci obrambeni vojaki Ardaghāna obsegali so 3000 mož infanterije in 1000 košakov s 6 topovi in dvema strojnima puškama.

Zjutraj dne 29. decembra pričel je turški oddelek vkljub številni premoči sovražnik in brez odmora napad na dobro utrjene in z artiljerijo branjene sovražne postojanke. Kravni boj končal je proti večeru v begom Rusov, ki so imeli hude izgube, medtem ko so bile turške izgube le neznatne. Pred svojim begom so Rusi veliki del mesta ter svoje zaloge streliva in živeža začigli in posest Mohamedancev plenili, one same pa na razne načine mučili. Enemu Mohamedancu so celo oči predeli in mnogo mož in žensk z bajonetom pomorili.

Velike množine streliva in vojne materijala ter del sovražnikovega trupa padel je v naše roke.

Veselje ob ruskega jarma osvojenega prebivalstva je nepopisno. Hrabrost prostovoljcev, ki so se ramo ob rami s turškimi vojaki borili, mora se posebno hvatali.

V Perziji kaže se isto udanost pri naših perzijskih bratih.

Dne 29. decembra so naši vojaki skupno s perzijskimi plemeniti pri Meyandu wabu, 50 kilometrov severno-vzhodno od Saučbulaka, 4000 Rusov, ki so imeli tudi 10 kanonov, popolnoma premagali. Sovražnik je imel čez 200 mrtvih, veliko število ranjenih, v naše roke padlo je mnogo ranjencev, 6 ruskih kanonov ter mnogo pušk, streliva in vojnega materijala. Glasom nekega poročila iz Erzuruma so dosegli tja veliki transporti ruskih vjetnikov.

Nemški mornarji v boju.

Angleži so vstopili v vojno z gotovim zaupanjem, da bodojo s svojo mornarico vse nasprotnike na morju kar zdrobili. Pa so se hudo zmotili. Ne samo, da so nemški bojni parniki že opetovano angleško obal bombardirali, so nemški podmorski čolni tudi celo vrsto angleških veleparnikov potopili. Največ škode pa so pri zadeli nemški parniki Angležem na polju trgovine. Posamezni nemški parniki so se v tem oziru tako odlikovali, da bodojo v zgodovini te vojne vedno častno mesto zavzemali, tu se gre v prvi vrsti za nemški parnik "Emden". Ta je glasom poročil angleške morske oblasti potopil tekom vojne skupno 55 sovražnih parnikov, rusko križarko "Semečuk", francoski kanonski čoln "Mousquet", dva japonska parnika za prevažanje vojaštva in 51 trgovinskih parnikov in sicer 34 angleških, 10 francoskih ter 7 japonskih. Poleg tega je parnik "Emden" vpeljal z bombardiranjem indijsko pristanišče Madras. — Kakor znano, bil je potem "Emden" od velikega avstralskega parnika "Sidney" napaden branil se je do konca, poškodoval "Sidney" precej hudo in se sam spustil na skale. Nekaj "Emdenovega" moštva pa se je rešilo. Vzelo si je veliko barko "Agoche" na kateri ima tudi 4 strojne puške in nadaljuje zdaj vojno na lastno pest. Tudi parnik za premog "Oxford" so Nemci vzeli. Tako je nemški strah v velikih Oceanih za Angleze še vedno velik. Pomisli se mora, da so napravili Nemci Angležem doslej na morju škode za najmanje dve milijardi markov.

Sv. oče in cesar Viljem.

K.-B. Berolin, 2. januarja. Wolffov uradni poroča: Veliki glavni stan. Med cesarjem Viljemom in papežem Benediktom sta se včeraj izmenjali naslednji brzojavki:

"Njegovemu Veličanstvu Viljemu I., nemškemu cesarju. V zaupanju na čustva krščanske ljubezni do bližnjega, ki prevevajo Vaše Veličanstvo, da konča to nesreča polno leto in otvoril novo z dejanjem cesarskega velikodušja na ta način, da Vaše Veličanstvo sprejme naš predlog, da bi se med vojujočimi se državami izvršila izmenjava onih vojnih vjetnikov, ki jih je smatrali kot nesposebne za nadaljnjo vojaško službo. Papež Benedikt XV."

"Njegovi Svetosti papežu, Rim. Zahvaljujoč se za brzojavko, mi je srčna potreba zagotoviti,

da ima predlog Vaše Svetosti, da se omili usoda za nadaljno vojaško službo nesposobnih vojnih vjetnikov, vso mojo simpatijo. Čustva krščanske ljubezni do bližnjega, ki so narekovala ta predlog, popolnoma odgovarjajo mojim lastnim prepričanjem in željam. Viljem."

NESTLÉ-JEVA
279
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj Nestle, Dunaj I. Biberstrasse 2. S.

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Štajerc“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsek pravi prijatelj ljudstva

bode torej:

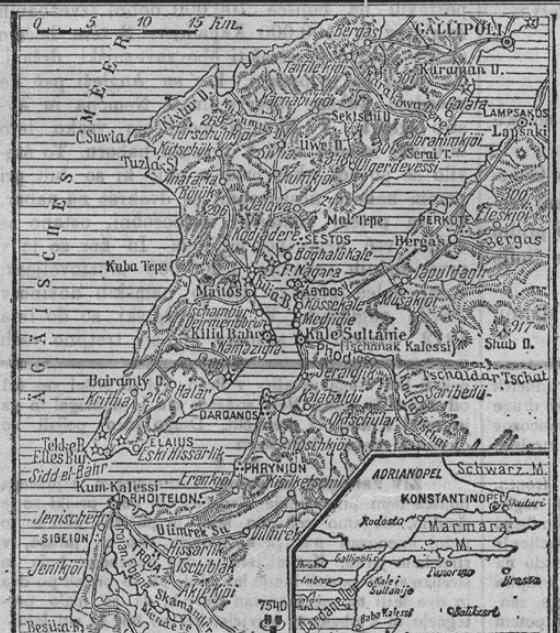
1. „Stajerc“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročino založili, naj jo blagovolijo vposlati!

Vsi na delo za naš list!

Dardanele.

Ker je Turčija stopila v tej velikanski vojni na našo stran, je promet Rusije z Anglijo in Francosko skoraj popolnoma vstavljen. Dokler je bila Turčija neutralna, zamogla je Rusija nemoteno orožje, vojno municijo in drugo blago skozi Srednje more in Dardanele dobiti. Zdaj, ko je Turčija Dardanele zaprla, se je to nehalo. Velikanske ruske izgube na vojnem materialu se pa morajo nadomestiti. Zato hočejo združeni sovražniki zdaj Dardanele napasti. Že so zbrali tam velikansko angleško-francosko brodovje, obstoječe iz 40 vojnih ladij, med njimi 15 dreadnoughtov. Pa kakor vse kaže, se bode ta napad na izvrstno utrjene morske ožine Dardanel izjalovil.

Die Straße der Dardanellen und ihre Befestigungen.

gihtne in neuralgične bolečine, trganja v udih, trdi vrat, bodenje v strani lahko odpravi, ako rabimo Fellerjev bolečine odpravljajoči rastlinski esencni fluid z. zn. „Elzafuid“. 12 steklenic tega zdravniško priporočenega domačega sredstva stane franko 6 kron edino pristno pri lekarju E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241

(Hrvatsko). Iztotako dobre so kot domače sredstvo zoper motenje prebave, zapiranju in trdem truplu Fellerjeve odvajalne Rhabarbara krogljice z. zn. „Elza-krogljice“, od katerih stane 6 škatljic franko 4 K 40 h.

okose — — —

Trdovratno

pojavljajo se mnogokrat najmanjše rame revmatizma, gihta ali neuralgije v naših udih in členkih, rujejo, ščipljejo, bodejo in trgajo in zdi se, da jih ne more nobena moč sveta odpraviti. In vendar vemo iz izkušnje, da se revmatične,

poddesetniki Franc Geršak, Simon Hren in Jožef Kragl ter pešec Anton Kunšak; končno je izreklo vrhovno poveljstvo balkanske armade pojavilo sledenim možem 87. pašpolka: štabnemu naredniku Fr. Urch, naredniku Fr. Rajovec, četovodjem Hart. Bočku, Fr. Emeršiču, Ivanu Ilijasu, Al. Spindlerju, Jožetu Kaučiču in Al. Rakošu; desetnikom Jak. Avsecu, A. Deželaku, Juriju Ferlinu, Maksu Habincu, Sim. Merčniku, R. Lesjaku, Juriju Sekirniku, Iv. Tkalčiču, Fr. Vidrichu, M. Žuraju, poddesetnikom V. Foglu, Fr. Pavliču, Fr. Ruskerju in Jožetu Škarlovniku, končno paščem M. Belšaku, Petru Kancinu, Antonu Pešku, M. Vazu, Al. Žabaru in trobentu Jožetu Koncu. Cesarska pojava je bila izrečena nadporočniku Vlaclavu Dietzu, pašp. 26 in srebrno hrabrostno kolajno 1. razreda je dobil narednik Alojz Popelar.

Naša armada in narodnost, ki jo tvorijo. V naši pehoti služi 26% Nemcev, 17% Madžarov, 14% Čehov, 5% Slovakov, 9% Poljakov, 9% Rusinov, 9% Hrvatov in Srbov, 7% Romunov, 3% Slovencev in 1% Italijanov. Pri lovcih služi 46% Nemcev, 6% Madžarov, 14% Čehov, 4% Slovakov, 5% Poljakov, 5% Slovencev, 4% Hrvatov in Srbov, 12% Italijanov, 3% Romunov in 1% Rusinov. Pri konjenici je 19% Nemcev, 33% Madžarov, 15% Čehov, 13% Rusinov, 11% Poljakov, 5% Hrvatov in Srbov, 2% Slovencev, 1% Slovakov in 1% Rumunov. Pri artiljeriji služi 40% Nemcev, 14% Madžarov, 14% Čehov, 9% Poljakov, 6% Slovakov, 5% Rusinov, 4% Slovencev, 4% Hrvatov in Srbov, in 4% Romunov. Pri pionirjih je 50% Nemcev, 26% Čehov, 13% Madžarov, 3% Slovakov, 3% Poljakov, 2% Slovencev, 2% Hrvatov in Srbov in 1% Rusinov. Pri temu služi 25% Madžarov, 19% Nemcev, 13% Rusinov, 12% Čehov, 10% Poljakov, 8% Hrvatov in Srbov, 6% Slovakov, 3% Romunov in 2% Slovencev. Pri saniteti je 40% Nemcev, 14% Čehov, 14% Madžarov, 7% Slovakov, 7% Poljakov, 6% Rusinov, 5% Hrvatov in Srbov, 4% Slovencev, 2% Romunov, in 1% Italijanov. Po teh statističnih podatkih služi torej v skupni armadi 29% Nemcev, 18% Madžarov, 15% Čehov, 9% Poljakov, 8% Rusinov, 7% Hrvatov in Srbov, 6% Slovakov, 5% Romunov, 3% Slovencev in 1% Italijanov. Pri avstrijski vojni možnarici je 46% Hrvatov in Srbov, 27% Italijanov, 10% Nemcev, 7% Madžarov, 5% Čehov, 4% Slovencev in 1% Poljakov.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avtirske poročilo od četrte.

K.-B. Dunaj, 6. januarja. Uradno se razglaša:

Že več mesecev sem z menjajočim uspehom se vršči boji v Karpatkem gozdnem gorovju trajajo naprej. Karakterizirajo se kot podjetja manjšega štila v mnogo oddaljenih samotnih dolinah. V zadnjih dneh, okrepčan z novimi močmi, poskusil je sovražnik ob posameznih rekah z napadi na prostoru pridobiti.

Zahodno Uszok prelaza in v vzhodnih Baskidih vlada mir.

Na fronti severno in južno Visle traja od včeraj artiljerijski boj.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od četrte.

K.-B. Berlin (W.-B.), 6. januarja. Iz Velikega glavnega stana se danes dopoldne poroča:

Zahodno bojišče. Francozi so včeraj nadaljevali po načrtu obstrelejanja krajev za našo fronto. Vse eno jim je, da ubijajo s tem svoje lastne vojake; nam škoduje to obstrelejanje malo. — Pri Sonainu in v Argon-

s k e m g o z d u zavzeli smo več sovražnikovih strelskih jarkov, zavrnili razne sovražne napade, vjeli 2 francoska oficirja in čez 200 mož. — Na visočini zahodno Sennheim so se Francozi včeraj zopet vgnezdzili; vrgli smo jih pa z bajonetom raz visočine in niso upali nobenega novega napada. 50 planinskih lovcev smo vjeli.

Vzhodno bojišče. Na vzhodni meji in na severu Poljske tudi včeraj nobene spremembe. — Na Poljskem zahodno Visle so naši vojaki več sovražnikovih postojank in vzeli so prodri do Sucha-oddelka. Vjeli so 1.400 Rusov in 9 strojnih pušk. — Na vzhodnem bregu Pilice je položaj neizpremenjen.

Najvišje armadno vodstvo.

Tarnow zopet naš?

„Nowa Reforma“ v Krakovi poroča: Tarnow so v soboto po tako hudem boju Avstrijci i zasedli. Rusi so imeli velikanske izgube.

Ruske izgube do 22. decembra.

Francoski list „Matin“ poroča, da je ruska armada do 22. decembra izgubila 1.165.000 mrtvih in ranjenih.

Ruske izgube v Kavkazu.

List „Tanin“ v Konstantinoplu poroča, da so Turki v dosedanjih bojih v Kavkazu v jeli 15.400 Rusov in jih odpolali v notranje Turčije.

Amerika in Mehika.

K.-B. Frankfurt a. M., 6. januarja. — „Frankfurter Zeitung“ poroča po „Daily Telegraphu“, da so Združene države Amerike stavile na Mehiko ultimatum; v tem izjavljajo, da bi prvi boj onkraj meje Naco in Douglaša Združene države k pričetku sovražnosti prisili.

Zopetno obstrelejanje Belgrada.

Iz Rima prihajajo uradna poročila, ki pravijo: Na Silvestrov večer začeli so avstro-ogrski monitorji od Donave in Save z opetno obstrelejanje Belgrada. Več krogelj razpočelo se je v najživahnejših ulicah, pa so bila le poslopja poškodovana. V srbskih uradnih krogih se smatra to vojno akcijo kot začetek in uvod nadaljnih operacij avstro-ogrsko armade. Ker se pričakuje napade tudi na drugih točkah, je srbsko armadno vodstvo iz neutrjenih krajev svoje vojake v utrdbe poklicalo.

Nove ruske rezerve.

K.-B. Basel, 5. januarja. List „Baseler Nachrichten“ poroča: Ruski gardni kör se je od Bzure in Rawke nazaj potegnil, da boste čez Božič počival. Iz vse Ruvije se prinaša nove regimete v Varšavsko pokrajino. Dviganje starejšega razreda 1915 se vrši redno.

Mi se ne bojimo več preljudnim prehlajenjem, bolečinam, odkratjem, trganjem, neuralgij, zobobolom in drugim bolečinam, odkar vemo, da Fellerjev rastlinski fluid z. n. „Elzafud“ takoj bolečine odpravi. 12 steklenic stane franko samo 6 kron od lekarinja E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz 241 (Hrvatsko). Obenem se lahko tam naroči Fellerjeve milo odvajalne „Elzafudilice“, 6 škatljic za 4 krone 40 h franko. Te so idealno sredstvo zoper pomajanje tiska, težave v želodcu, trdo truplo in drugemu motenju prebave.

Cepljeno trsje

sorte Mosler, Burgunder b., r., Sylvaner, Ruländer, Muškat, Traminer, Weltliner, Gutedel b., r., Kavčina, Ranfol, Stadkamenka, laški Riesling, cepljene na podlagu Riparia P., Rupestris Monticala, Riparia Rupestris, Solanis Berlandieri X Riparia X Teleki ta podlaga Berlandieri X Riparia Teleki je najboljša od vseh podlag, za apneni zemljo najboljša. Tudi več trsov korenjakov tegori omenjene vrste. Cena nizka in po dogovoru. Janez Werbnjak, trsničar Breg p. Ptuj.

ŽENITNA PONUDBA!

Mož, ki ima premoženja 20.000 K čiste vrednosti, se želi seznaniti z v gospodinjstvu izurjeno Slovenko tudi nemškega jezika zmožno, do 25 let starosti; več se izve z dopisom. Prednost imajo Spodnje Štajerke. Naslov se izve v upravi tega lista.

Mlajše delavke,

tudi cele družine, dobijo delo kot „Spulerice“ ali Weberin v tkalnici (Segeltuchweberi) Thondorf, P. Liebenau p. Graecu. Stanovanja v personalni hiši.

Kupim

les za ruš ali gotovi ruš 10 m dolg in 9 10 m širok. Tudi sprejem pridnega mlinarskega učenca.

Aleis Kukowetz, mlinar, Ptuj.

31

Oženjeni kočijaž

ako mogoče z enim odraslenim sinom, sprejme se v graščini Ebensfeld pri Ptju 28

Viničar

z večimi ljudmi se z. 2. februarjem t. l. za Zavrč sprejme. Vprašanja na Hutter, Ptuj. 21

Sodarski

učenec

se pod dobrimi pogoji takoj sprejme pri g.

Hans Steudte,

sodarski mojster,

Ptuj, Brandgasse. 802

XXXXXX

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več pove Josef Wesik, Puntigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

Kiša

21

v dobrem stanu, zidana, z dvema sobama, kuhinja, klet in velbani hlev, čez 100 sadnih dreves, 2 orala zemlje, ob okrajni cesti, 7 minut od cerkve in šole, 25 minut od železnice se za 4500 K takoj prodaja. 2000 K ostane labko na hiši.

Na obroke 4K

Kdor hoče zlato verižico in srebrno uro po ceni kupiti, naj piše takoj na

R. Lechner, Goldwarenhaus, Lundenburg 661.

Razglas.

okrajna hranilca

v Konjicah

obresti vloge od 1. pro-

sinca 1915 po . 5%

Enakočasno je povisala

obresti od posojil

na zemljišča na . 6%

in od občinskih in

društvenih posojil

na 5%

Ravnateljstvo.

Proti okuženju

se moramo tembolj varovati, ker nastopajo zdaj nalezljive bolezni takor: šarlah, koze, kolera, tifus z večjo močjo. Zato

naj se rabi

povsod, kjer nastopajo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki mora biti v vsaki hiši na razpolago. Najprijetnejše desinfekcijsko sredstvo sedanosti je brezvomno

LYSOFORM

ki je brez duha, ni strupeno in je po ceni ter se dobi v vsaki lekarni ali drožerji k 60 vinjarjev. Vpliv Lysoforma je zanesljiv in hiter; zato ga priporočajo zdravniki za desinfekcijo na bolniški postelji, za umivanje ran, žulov, za antisceptične obveze in irrigacijo.

Lysoform-milo

je prijetno toaletno milo, ki vsebuje 1%, Lysoforma in vpliva antisceptično; zamore se uporabi na najobčutnejši koži. Napravi kožo mehko in glibeo. Vsi bodoči vedno to izborno milo rabilni, ki je le navidezno draga, v rabi pa jako ekonomično, ker je izdatno.

En-kos stane eno krone.

Pfefferminz-Lysoform

je močno antisceptična ustna voda, ki odpravi takoj in sigurno ustni duh, bledi zobe in jih konzervira. Zamore se rabiti tudi pri vratnem kataru, kašlu in nahodu za grljjanje po zdravniškem predpisu. Par kapljic zadostuje za časovo vodo. Originalna steklenica stane 1 krono 60 vinjarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ daje na zahtevo zastonj in franko kemik HUBMANN, Dunaj XX., Pe-tratschgassee 4.

40

Vojna budilnica 1914

z možnar-baterijo in sl. ko Njeg. Vel. cesarja Franca Jožef I., Viljemja II. 1914 budi z groznim rotopom, nikel ali bakter K 5—. Namesto kanona buben, ki bo buba generalski buben K 6—. Vojne zepne ure od 6—, s leta garancije. Poslje po povzetju prva zalogah vojnih ur

Max Böhnel,

Dunaj IV.,

Margaretenstrasse 27/51.

Originalni fabrični cenik zastonj.

Post. varov.

Kommis

gesetzt. Alters, tücht. und flinker Verkäufer, der Mode, Manufaktur-, Wirk- und Schuhbranche, wird als Stütze des H. Chefs im Grosshandlungshause sofort aufgenommen. — Offerte an G. Gaischek, Fohnsdorf, Obersteier.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 18. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt) ob nedeljah in praznikih od 11. do 18. ure depolne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!

Namesto K 12— samo **K 6—**

15.000 parov čevlj na žnore

glasom podobne, popolnoma z dobrega usnja in močnim, žeblanim podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogu moram v kratkem oddati in prodam vselej tega par pod proizvajalno ceno za **samo K 6—**. Se dobijo za gospode in damev in vsaki velikosti

Poslje po povzetju

23

Eksportna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18.

Rržena kava

v okusu in aromi kakor zrnata kava 5 kg vrečica za obrisalo samo K 450 franko po povzetju „Santosa“

Kralj. Vinogradi 1573.

Pridni zastopniki se sprejmejo.

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj.

Zdravniško sprostovalo o izbornem učinku!

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 806

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost hitri **sigurni uspeh**. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3—, vel. doza, zadostuje za uspeh K 8—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/K.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelu varuhu“, lekarna „Marija pomaga“ in parfumerija Wolfram, v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v davalni A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Komi železne branže

se takoj sprejme pri g.

Liszt u. Brodnjak,

Stridovár, Zala M.

Užigalice!

Zahtevajte v vseh trgo vinah, gostilnah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši iz vrstne „Štajerčeve užigalice“ V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“ Dunaj I., drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH PTUJ, in vseh drugih zalogah

Meščanska parna žaga.

Na novem lentičnem trgu (Lendplatz) v Ptaju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

— porabo. —

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

KAVA

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomaticna, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 10— franko po povzetju. 1/2 kgler. veleprima najfinnejši čaj K 2— oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta.

756

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za 102
službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptaju

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Medicinalne zelenjave

geisti, olja, esence, živilski praški in zdravila, obvezne snovi in gumijevi blago, desinfekcijska sredstva, vogleno kislo apno, asbest, francosko želatino za čiščenje vina

priporoča

medicinalna drožerija „ZLATI KRIŽ“

Mag. pharm. **Viktor Hayd**
Bismarckstrasse 6, PTUJ preje Wegschaider.

Mestna hranilnica v Ptiju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.